

KA-2012

Seat No. _____

First Year B. A. (Sem. - I) Examination

September / October – 2012

Sanskrit : Paper - I

(Core Course & Elective Course)

(१) रामायणे – अयोध्याकांडः वाल्मीकि (सर्ग १-१२)

(२) संस्कृतभांथी अनुवाद

Time : Hours]

[Total Marks : 70

सूचना/Instructions :

(१)

नीचे दृशावेव निशानीवाणी विगतो उत्तरवद्धी पर अवश्य लपवी. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. : □ □ □ □ □ □
Name of the Examination : F. Y. B. A. (SEM. 1)	Student's Signature
Name of the Subject : SANSKRIT : PAPER - 1	
Subject Code No. : 2 0 1 2 Section No. (1, 2,.....): Nil	

(२) प्रश्न-४(ब)ना जवाब प्रश्न सहित लपवा.

(2) Q.4(b) Give answer with question.

- १ (अ) नीचेनाभांथी कोरु पशु बेनो अनुवाद करो : ८
- 1 (a) Translate any two of the following : 8
- (१) शीलवृद्धैर्ज्ञानवृद्धैर्वयोवृद्धैश्च सज्जनैः।
कथयन्नास्त वैनित्यमस्त्रयोग्यान्तरेष्वपि॥
- (२) प्रियवादी च भूतानाम् सत्यवादी च राघवः।
बहुश्रुतानां वृद्धानां ब्राह्मणानामुपासिता॥
- (३) भूयो विनयमास्थाय भव नित्यं जितेन्द्रियः।
कामक्रोधसमुत्थानि त्यजेथा व्यसनानि च॥
- (४) अनुभूतानि चेष्टानि मया वीर सुखान्यपि।
देवर्षिपितृविप्राणामनृणोऽस्मि तथात्मनः॥
- (ब) नीचेनाभांथी कोरु पशु बे स-संदर्भ सभजवो : ८
- (b) Explain any two of the following with reference to the context : 8
- (१) उपस्थितं प्रयुज्जनस्त्वयि सान्त्वमनर्थकम्।
अर्थेनैवाद्य ते भर्ता कौशल्यं योजयिष्यति॥

- (२) अववाह्य स दृष्टात्मा भरतं तव बन्धुषु।
काल्यं स्थापयिता रामं राज्ये निहतकण्टके ॥
- (३) बाल एव हि मातुल्यं बरतो नायितस्त्वया।
सन्निकर्षात्त्व सौहार्दं ज्ञायते स्थावरेष्वपि ॥
- (४) सरितां तु पतिःस्वल्यां मर्यादां सत्य समन्वितः।
सत्यानुरोधात्समये वेलां स्वां नातिवर्तते ॥

२	तमारा अभ्यासक्रमने आधारे दशरथनुं पात्रालेखन करो.	१६
2	Draw the character-sketch of Dasharatha according to your syllabus.	16

अथवा / OR

२	रामायणनुं महाकाव्य तरीके मूल्यांकन करो.	१६
2	Evaluate the Ramayana as a Mahakavya.	16

३	विवेचनात्मक नोंध लपो : (गमे ते भे)	१४
3	Write critical notes : (any two)	14

- (१) मंथराभे कैकेयीने आपेदी सलाड.
(1) Advice of Manthara given to Kaikeyi.
(२) कैकेयीनुं पात्र
(2) Character sketch of Kaikeyi.
(३) अयोध्याकांड सर्ग ७ थी १२मां आवतां पौराणिक उल्लेखो.
(3) Give reference of 7 to 12 ancient sitings.
(४) रामायणमां राजनीति विषयक ज्ञान.
(4) Political knowledge in Ramayan.

४	(अ) नीथेनामांथी गमे ते भे नो अनुवाद करो :	१०
4	(a) Translate any two of the following :	10

- (१) अथ तेषाम् एकतमः वृद्धः वानरः तम् अकथयत् 'भा मुख ! किं तव अनेन व्यापारेण। तत् इतः दूरम् गच्छ। सोऽपि पक्षी तमनाहत्य भूयोऽपि वानरान् अनवरंत अकथयत् 'भोः किं वृथा क्लेशेन। अन्विष्यताम् कश्चित् वातरहितः वन प्रदेशः गुहा वा'।

अथ यावदसौ न कथञ्चित् प्रलपन् विरमति, तावदेकेन कुपितेन वानरेण सः पक्षी पक्षाभ्याम् गृहीत्वा शिलायाम् पातितः। क्षणेन च स मृतः।

- (२) स श्रृगालः अवदत् – अत्र विषये स्वल्पः अपि विषादः न कार्यः। नूनं स लुब्धो उपायमन्तरेण वध्यः न भवेत। वापसः यवदत्-कथय, कथम् स दुष्टसर्पः वधम् उपगमिष्यति।

श्रुगालः अकथयत्-गच्छतु भवान् किञ्चित् नगरम्। तत्र स्थितस्य कस्यचित् धनिनः नृपस्य वा कनकसूत्रं हारम् वा गृहीत्वा तत् कोटरे प्रक्षिपतु।

- (३) अथ यावत् स किञ्चित् मार्गान्तरं गच्छति, तावत् द्वितीयः धूर्तः संमुखे समुपेत्य तम् अवदत् – भो ब्राह्मण! यद्यपि वल्लभोऽयम् मृतवत्सः तथापि स्कन्धम् आरोपयितुम् अयुक्तम्।

अथ असौ सकोपम् अकथयत् – भो किमन्धो भवान् यत्पशुम् मृतवत्सम् वदति। सोऽवदत् – भगवन्। कोपम् मा कुरु। मया अज्ञानात् अभिहितम् एतत्।

- (४) कस्मिंश्चित् अधिष्ठाने मित्रशर्मा नाम ब्राह्मणः प्रतिवसति स्म। सः कदाचित् यजमानम् पशुमेकम् अयाचतः। यजमानोऽपि तस्मै शास्त्रोक्तम् पशुमेकम् अयच्छत्। स ब्राह्मणः तम् स्कन्धे कृत्वा सत्वरम् स्वपुरम् प्रस्थितः।

मार्गं त्रयः धूर्ताः तस्य सम्मुखाः बभूवुः। ते च तादृशम् पीवरम् पशुम् अवलोक्य अकथयत् – अहो। पशोः सौन्दर्यम्।

- (५) आपेक्षा विकल्पोभांथी योग्य विकल्प पसंद करी जवाब आपो : १४
(b) Answer the following selecting the appropriate option : 14

(१) रामायणनी रचना कथा छंदमां थई छे ?

(1) In what metre the Ramayan is composed ?

- (अ) वंशस्थ (ब) अनुष्टुप्
(क) आर्या (ड) हरिणी

(२) सामान्य रीते रामायणना कथा बे कांडे प्रक्षिप्त गणाय छे ?

(2) Generally which two kand are believed to be additional ?

- (अ) युद्धकाण्ड – उत्तरकाण्ड (ब) अयोध्याकाण्ड – सुन्दरकाण्ड
(क) बालकाण्ड – युद्धकाण्ड (ड) बालकाण्ड – उत्तरकाण्ड

(३) राम अने लक्ष्मणनुं भातृत्व कोना जेवुं उतुं ?

(3) Like whom was the brotherhood of Ram and Laxman ?

- (अ) रावण विभिषणौ (ब) अश्विनौ
(क) भरतशत्रुघ्नौ (ड) देवौ

(४) कौशल्या कथा देशनी राजकुमारी उती ?

(4) Which regions Princess was Kaushalya ?

- (अ) कैकेय (ब) वैदेह
(क) अयोध्या (ड) कौशल

(५) कैकेयीना भाईनुं नाम शुं उतुं ?

(5) What was the Name of Kaikeyi's brother ?

- (अ) अश्वपति (ब) सुग्रीव
(क) युधाजित् (ड) वाली

- (૬) મંથરા કોણ હતી ?
- (6) Who was Manthra ?
 (અ) જ્ઞાતિદાસી (બ) રાણી
 (ક) દાસી (ડ) ધાત્રી
- (૭) રામનો અભિષેક કયા નક્ષત્રમાં થનાર હતો ?
- (7) In which Nakshatra Ram was to be coronated ?
 (અ) રોહિણી (બ) આશ્લેષા
 (ક) પુષ્ય (ડ) આર્દ્રા
- (૮) શમ્બરાસુરના નગરનું નામ શું હતું ?
- (8) What was the name of the Nagar of શમ્બરાસુર ?
 (અ) શમ્બરપુર (બ) વૈજયન્ત
 (ક) શમ્બરગઢ (ડ) હસ્તિનાપુર
- (૯) કવિએ તરુણી શબ્દ કોના માટે પ્રયોજ્યો છે ?
- (9) For which character the poet used 'word like તરુણી ?
 (અ) કૌશલ્યા (બ) મંથરા
 (ક) કૈકેયી (ડ) સુમિત્રા
- (૧૦) પ્રસન્ન થયેલી કૈકેયીએ મંથરાને માટે કયા બે વિશેષણો વાપર્યા ?
- (10) Which two adjectives are spoken for Manthra by pleased Kaikeyi ?
 (અ) વૃદ્ધ-તરુણી (બ) રાજહંસિ - પ્રિયદર્શના
 (ક) સુન્દરી-કન્યા (ડ) કમલનયની - મૃગનયની
- (૧૧) દશરથના સારથીનું નામ શું હતું ?
- (11) What was Name of Dasharath's Sarthi ?
 (અ) સુમન્ત (બ) કૈકેયી
 (ક) અધિરથ (ડ) ઇક્ષાકુ
- (૧૨) દશરથના પુરોહિત કોણ હતા ?
- (12) Who was Dasharath's Purohit ?
 (અ) વિશ્વામિત્ર (બ) વશિષ્ઠ
 (ક) વાલ્મીકિ (ડ) અશ્વપતિ
- (૧૩) રામાયણના કેટલા કાંડ છે ?
- (13) How many Kands of Ramayan ?
 (A) Eighteen (B) Seven
 (C) Five (D) Three
- (૧૪) ભોંય પર પડેલા રાજા દશરથને કવિએ પુણ્યાન્તે દેવલોકમાંથી પડેલા કયા રાજા સાથે સરખાવ્યા છે ?
- (14) With which પુણ્યાન્તે Dead king is Dasharath compared by the poets ?
 (અ) નહુષ (બ) અલર્ક
 (ક) ત્રિશઙ્કુ (ડ) શિવ